

Arany begy, kék lomb

1

Flamand kárpitok kékbetegsége.
A sárgát idővel kiszívja a nap.
Marad a kék, ami sokkal biztosabb.
A zöld a nap s az ég keveréke.

Csak a fény tudhat ilyen titkosat.
Erdőnyi lombnak csupasz ág a vége.
Gallyak közé tört égdarab elég-e,
várni a színgömb mélyén a nyarat?

Miről mesél az emlékezet őre,
mikor lehunyt szemével végigsimít
napszítta kárpit kéklő lombjain?

Vajon arannyá válik-e előtte,
ami a nap begyében égve izzít?
S a kék lomb falvédő vagy baldachin?

2

A kék lomb falvédő vagy baldachin,
vagy kellék csak egy laza szerkezetben,
mi eltakarni szolgál a fejedben
egy még régebbi képletet, amin

a legvékonyabb tű is fennakad,
mert hiába is rajzoland elő,
a mintáid közt nincsen hihető.
Ne pazarold a hímzőfonalat.

A kenderáztatás elég szagos,
míg kiázik a fásuló anyag,
s az értékes rost egyedül marad,

mert megtöröd és addig fészülsz,
míg meg nem törsz te is, és mind a kín
nyers szín marad a kender szálain.

3

Nyers szín marad a kender szálain,
nem fehérül ki teljesen sosem,
akárhogy sulykolod folyó vizen,
a nyers marad benne a vitamin.

A káposztatorzsát is nyersen rágod,
a borsót is inkább a szádba fejtéd,
a sóskatengert meg addig legeltéd,
míg minden fogad sorra belevásott.

A nyersből is megárt a végtelen.
Part nélkül óceán sem létezik.
Ha sós vizet nyel is a félelem,

édesre vágyik. Napi egy-két litert,
főleg hőségben, biztos megiszik.
A só-víz háztartás a test beszéde.

4

A só-víz háztartás a test beszéde,
a sejtziget, ha szárad, szomjazik,
és sót terem a párolgó ladik,
a deszkákon kívül panaszfehére.

Hajdan a kősót vízi utakon,
gályákon szállították Sóvidékről,
és csónakokkal hordták szét a stégről,
kikötő nevét őrzi Sóshalom.

Ma sóhoz jutni nem nehéz dolog,
könnyen szerezzük, túl is adagoljuk,
a szánk széle is gyakran kifehérlük,

míg szót szűr benne két sor sárguló fog,
és nyelvanyánk öblében andalog.
A szentleckét ma sem gondolja végig.

5

A szentleckét ma sem gondolja végig,
pedig naponta dorgálja Jakab,
legyen a nyelved késedelmesebb,
különben áldást átok vet az édig.

Az ösztönénbe írt emlékezet –
van ilyen is, az emlék libidója,
mint a folyófenékhez kötött bója –,
sodortatott és egyben fékezett.

Tótul tolulnak nyelvére a gyöngyök,
az ékszerek közt gyakran válogat,
korále-perla, színes klárisok

között a gyöngyházfényű változat
angyalfehérbe öltöztetett ördög.
Ma nem beszél, ma inkább várni fog.

6

Ma nem beszél, ma inkább várni fog,
míg magától nem oldódik a nyelve,
mindegy, habogva csak, vagy énekelve,
a nyelvgyökér nem úgy fáj, mint a fog.

A ki nem mondott mindenütt sajoj,
falombok közt is átszüremkedik
a kék, a sajtós kék, a mindenit,
kék köpenyt vesz magára minden ok.

Hat évesen úgy került iskolába,
hogy magyarul csak köszönni tudott,
négy év alatt töltötték a fejébe

az Arany-szótárból, hogy élni jobb,
közöttetek is jobb, ha felsajog,
nyelvet cserélni fájdalmas dolog.

7

Nyelvet cserélni fájdalmas dolog,
a boldogulás nyelve néhanap,
mint aritmias szívverés, kihagy,
jelezve, drágám, így se leszel boldog.

Látom a daccal felvetett fejről –
a bárányok közt nincsen feketébb,
és szénszeménél sincsen ragyogóbb –,
leszek, ha másért nem, hát büszkeségből.

Viselte hát a rászabott ruhát,
válltömés nélkül készült kosztümét,
a vajszínűnél nem jutott tovább,

pedig a színek várták, semmiség,
csak elméláztam, hagyjatok már élni,
azért sem fogok színeket cserélni.

8

Azért sem fogok színeket cserélni! –
gondolja, amíg bőszen takarít,
kilincset fényez, hogy szinte vakít,
szőnyeget, falvédőt porolva nézi,

hogy van-e annál tisztább árnyalat,
mint végigverni százszor, sír helyett,
a torontáli mintás szövetet,
és újraöltöztetni a falat.

A kék, a kékhez úgy ragaszkodik,
mint köténykéihez kislány korában,
pöttyösek voltak, fehér gyöngyösök,

le kellett cserélni az iskolában,
kék köpenyre cserélni gondosan,
kéken a gyöngy is kék, de titkosan.

Kéken a gyöngy is kék, de titkosan,
nem váltogatja jelentéseit,
nem képvisel, és főleg nem tanít,
csak létezik, csak annyi dolga van.

A kredencajtót nyitja-csukja százszor,
friss rétesel vár százegyedszer is,
és felfrissül, ha rád néz, nem hamis
a mosolya, ha ott vagy, és nem máshol.

Tudom, csak álom ez, egy másik nyelvben,
más nyelvgyök őrizi rejtett színeit,
itt más világ cseréli szíveit

boldogulásra, ráadásul helyben.
És nem vigasztal, hogy olyan ravasz,
száját nem hagyja el semmi panasz.

Száját nem hagyja el semmi panasz,
összeszorított ajka kifehéredül,
nem is tudom, lehet-e boldog végül,
ki színeire hang nélkül szavaz.

Kökénye Móránál nem kökényebb,
a *trnka* tótul is csak akkor ér
valamit, hogyha megcsípi a dér.
Nap tűzi így az érő cseresznyéket.

Nap érleli a csipke-bodzatányért,
míg gyöngyeit át nem festi a pír.
A *stréber*, úgy tesz, mintha élne, vár még,

és ételfesték lesz a bodzavér.
Mért nem maradtál nektár, édes szörp csak?
Mért fested át a csipkénket, te csélcsap?

Mért fested át a csipkénket, te csélcsap?
Egy brit királynő, Dániai Anna,
az udvarhölgyeit versenyre hívta,
ki készít olyan szép csipkét – nem tréfa –,

mint a fehér gallérú vadmurok.
Persze, hogy ő. Egy apró baleset
történt azonban. Tűszúrás az ujjon,
s csepp vére épp a csipkére esett.

Azóta van bíbor szírom a gallér,
a csipkegallér kellős közepén,
murok virágja királynői lény,

pedig jó Anna *mosta, mosta* volna,
hadd legyen újra fehér a fehér,
csak királynő lehet ilyen jó szolgál.

Csak királynő lehet olyan jó szolgál,
hogy szétteríti köztünk mindenét,
nézd, bíbor szirmokat terem a rét,
pedig fehér és tiszta minden foltja.

A kenderből szőtt vászon nyersfehér,
akárhány Anna hiába szapulja,
de izzik, mikor átüti a vér,
vagy hímet varr fölé egy szolgál ujjá.

Hány öltést tehetett a drukkolt vásznon?
Hány tűszúrást combján és tomporán?
Hány vércseppet oszt szét a pelikán

a legendában? A valóságban az,
hogy színeit öltötte ránk, már látom,
egy Anna lázadása. Ó, a pimasz!

Egy Anna lázadása. Ó, a pimasz,
 hogy tudta hordani a pisze orrát,
 hogy tudta tartani az írásórát,
 a gyöngybetűsor ezerszer igaz.

Kökénykék tintával rajzolt betűi
 kis kökénykék a fehér lapokon,
 a famentes papír is farokon,
 nem celluloidok a felmenői,

bár tűzbe vetve elég mindegyik.
 A csontba rekesztett tűz lassan öl,
 hozzád szokik, hozzá szoksz, ég belül,

a csontfehér átizzít, léteznek.
 Aztán, egyszer csak, kiderül egy szép nap,
 fehér hamu, de máskülönbén szép vagy.

Fehér hamu, de máskülönbén szép vagy,
 köténykék papírba csomagolt füzetek
szállnak a magosba, mind égbeteg,
 mind megfelel az átöröklő célnak,

kéken a kék lehet csak mondhatatlan,
 kevés az alfabéta és a szó,
mert ahogyan az eső és a hó,
 fenn lakozol a felettebb magasban,

de ahogyan az áldó csapadék,
 a létnyomod mindig velünk marad,
 és nem monddod, hogy kész, ez itt a vége,

és nem vonod vissza *legyen* szavad,
 napszitta létünkben is maradék,
flamand kárpitok kékbetegsége.

Flamand kárpitok kékbetegsége.
 A kék lomb falvédő vagy baldachin,
 nyers szín marad a kender szálain.
 A só-víz háztartás a test beszéde.

A szentleckét ma sem gondolja végig,
 ma nem beszél, ma inkább várni fog,
 nyelvet cserélni fájdalmas dolog.
 Azért sem fogok színeket cserélni.

Kéken a gyöngy is kék, de titkosan,
 száját nem hagyja el semmi panasz.
 Mért fested át a csipkénket, te csélcsp?

Csak királynő lehet ilyen jó szolgálta.
 Egy Anna lázadása. Ó, a pimasz!
 Fehér hamu, de máskülönbén szép vagy.

MIKLYA ZSOLT (1960) Kiskunfélegyházán élő pedagógus, költő, a Parakletos Kiadó szerkesztője. Legutóbbi verseskötete felnőtteknek: *Cérnatánc* (2008); gyerekeknek: *ABC-lakópark* (2011).